

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoP/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114209684
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2114209684.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú V. Z., narodenú XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: N. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, E., toho času Y. XX, I. G. O. a E. Z., narodený XX.XX.XXXX, bytom I. XX, E., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, na odvolanie oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P/29/2014-86 zo dňa 25. septembra 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že s účinnosťou od 04.04.2014 z v y š u j e výživné otca k maloletej V. zo sumy 82,99 eura mesačne na sumu 180,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok otca na zročnom výživnom za čas od 04.04.2014 do 17.02.2015 v sume 1.006,38 eura odvolací súd otcovi p o v o ľ u j e splácať prvým dňom mesiaca nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku po 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným do zaplatenia pod stratou výhody týchto splátok.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 29P/23/2007-28 zo dňa 5. októbra 2007 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletej V. sumu 150,- eur mesačne vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.04.2014. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 04.04.2014 do 25.09.2014 vo výške 360,73 eura povolil otcovi splácať v splátkach po 11,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátky, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 29P/23/2007 zo dňa 05.10.2007. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že matka sa domáhala svojim návrhom zvýšenia výživného na maloletú od 01.04.2014 na 230,- eur, resp. na pojednávaní na 170,- eur mesačne, s čím otec nesúhlasil. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 29P/23/2007-28 zo dňa 05.10.2007 vyplýva, že otec bol s účinnosťou od 17.05.2007 povinný platiť na výživu maloletej sumu 2.500,- Sk (82,99 eura) mesačne. Naposledy bolo o výživnom na maloletú rozhodnuté v októbri 2007, kedy maloletá V. bola

žiačkou 1. ročníka základnej školy. Matka bola zamestnaná a mala príjem 552,50 eura mesačne. Otec nebol zamestnaný. Od poslednej úpravy výživného uplynulo dlhšie časové obdobie, v ktorom došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá je potrebná pre zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia na strane maloletej, keď maloletá od 01.09.2014 navštevuje 9. ročník základnej školy. Výrazná zmena pomerov nastala na strane matky, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému G., narodenému XX.XX.XXXX. Matka žije v domácnosti s maloletou, partnerom, maloletým G. a starou matkou jej partnera, ktorá je dôchodkyňa. Matka nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty. V čase posledného rozhodovania o výživnom bola matka zamestnaná zo priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 552,50 eura. V súčasnosti matka poberá rodičovský príspevok, má pravidelné mesačné výdavky na bývanie a domácnosť a to plyn 32,- eur, voda 29,08 eura za dva mesiace, internet 10,- eur a stará matka partnera platí elektriku, keď na náklady bývanie sú povinné prispievať všetky dospelé osoby, ktoré žijú s matkou v spoločnej domácnosti. Otec žije v domácnosti so svojim otcom, ktorý je dôchodca. Nevlastní nehnuteľnosť, vlastní osobné vozidlo zn. Ford Mondeo, rok výroby 2000. V konaní otec nespochybňoval skutočnosť, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný a prejavil ochotu platiť výživné 120,- eur mesačne. Otec v konaní preukazoval pravidelné mesačné výdavky na bývanie v domácnosti 180,- eur a svoj príspevok na bývanie a stravu 116,- eur mesačne. Ďalej ako výdavok označil splátku úveru 250,- eur a telefón 15,- eur. Otec nemá okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť. Súd prvého stupňa mal v konaní preukázaný priemerný čistý mesačný príjem otca za rozhodné obdobie 6/2013-7/2014 vo výške 1.358,01 eura (382,- eur + 976,01 eura cestovné náhrady). Z uvedeného súd zistil, že priemerné mesačné cestovné náhrady 2,5 krát prekračujú priemerný čistý mesačný príjem otca a teda ovplyvňujú výšku príjmu otca a majú vplyv na jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Uvedené potvrdil aj samotný otec, ktorý uviedol, že svoje výdavky pokrýva aj z ušetrených diét. Súd prvého stupňa však nezohľadnil celú výšku vyplatených cestovných náhrad do príjmu otca, ale zohľadnil identickú sumu, aká bola vyčíslená ako jeho priemerný čistý mesačný príjem a teda vychádzal z príjmu otca 764,- eur (382,- eur x 2). Súd považoval splátku úveru vo výške 250,- eur ako nedôvodný výdavok, keď výživné na maloletú má prednosť pred ostatnými výdavkami otca. S poukazom na preukázané schopnosti a možnosti otca a právo maloletej na rovnakú životnú úroveň ako má rodič - jej otec. Pritom od poslednej úpravy uplynulo 7 rokov a podstatné zmena nastala na strane maloletej, ako aj matky, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a ktorá je na rodičovskej dovolenke a zároveň na strane otca, u ktorého došlo k zvýšeniu jeho príjmu. Súd prvého stupňa mal za to, že určené výživné otcovi spolu s výživným, ktoré maloletej poskytuje matka, zabezpečí maloletej všetky potreby a náklady na jej výživu. Súd prvého stupňa určil ročné výživné od 04.04.2014 do 25.09.2014 vo výške 360,73 eura (884,46 -523,73 - 5 mesiacov x á 150/ + /27 dní za apríl á 4,98 eura/ po odrátaní zaplateného výživného 604,84 eura (3 mesiace á 82,92 eura + 2 mesiace 100/ + /27 dní za január á 2,77 eura/). Súd prvého stupňa povolil otcovi splácať nedoplatok na ročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 11 eur mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja rodičia maloletej. Matka nesúhlasila s výškou vyživovacej povinnosti stanovenej súdom prvého stupňa. Poukázala na to, že v čase posledného rozhodovania v roku 2007 bola zamestnaná s príjmom 552,- eur a otec dieťaťa bol nezamestnaný a aj vtedy mu bola určená vyživovacia povinnosť v sume 82,98 eura. V súčasnej dobe otec maloletej je zamestnaný, jeho priemerný príjem je 1.358,- eur, pričom ona poberá rodičovský príspevok v sume 203,- eur a pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť. Už z uvedeného je zřejmý veľký nepomer príjmov na strane rodičov dieťaťa a aj výšky samotného výživného. Súd po siedmich rokoch otcovi zvýšil výživné len o 67,02 eura. Otec okrem výživného nijak na dieťa neprispieva, všetky náklady musí znášať sama. Maloletá má 15 rokov, jej náklady v súvislosti so školou, cestovným, hygienickými potrebami, ošatením vzrástli. Len minulý rok na rôznych potrebách do školy a výletoch uhradila viac ako 100,- eur, na letný tábor 149,- eur, pričom otec nejavil záujem podieľať sa na týchto výdavkoch, preto žiadala o zvýšenie výživného po 230,- eur mesačne. Podľa jej názoru súd pochybil, keď vzal do úvahy priemerný mesačný príjem otca len do výšky 674,- eur. Ona má príjem 203,- eur a nevie, prečo nie je potrebné brať v úvahu skutočný priemerný mesačný príjem otca. Súd mal vychádzať zo zárobkových možností a schopností oboch rodičov, keďže dieťa sa má podieľať na rovnakej životnej úrovni rodičov. Z rozhodnutia má pocit, že je úplne jedno či jej pribudla alebo nie ďalšia vyživovacia povinnosť. Náklady na ročného syna nie sú práve nízke, i keď na týchto sa samozrejme podieľa i jeho otec, jej terajší partner. Stanovenie splátok ročného výživného po 11,- eur mesačne je neprimerane nízke, keďže nedoplatok súd vyčísľil na 360,73

eura, takže otec by tento splácal 32 mesiacov. Poukázala na to, že podľa zaužívanej praxe súdov výška výživného môže dosiahnuť 25 až 30% z príjmu rodiča maloletého dieťaťa. Preto žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 200,- eur mesačne, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej a to od 04.04.2014 a zročné výživné aby otec uhrádzal po 50,- eur mesačne.

Otec odvolanie odôvodnil tým, že suma zvýšeného výživného 150,- eur je podľa neho neprimerane vysoká. V čase vydania tohto rozhodnutia bol zamestnaný ako vodič s čistým mesačným príjmom 382,- eur, pričom poberal aj cestovné náhrady na stravu a okresný súd ich zohľadnil do príjmu, preto vychádzal zo sumy jeho zárobku 764,- eur. Na jeho strane však došlo k zmene pomerov, pretože ku dňu 17.10.2014 bol nútený pracovný pomer z vážnych zdravotných dôvodov ukončiť, keďže zamestnávateľ nebol ochotný tolerovať jeho práceneschopnosť, ktorá si vyžaduje dlhšie časové obdobie rehabilitácie. Jeho majetkové pomery sú v súčasnosti mínusové a aj keď sa bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania ani zárobku ani iného majetkového prospechu a určite nebolo v jeho záujme, aby sa jeho zdravotný stav zhoršil. V súčasnosti si hľadá nové uplatnenie v pracovnom pomere. Maloletej pravidelne prispieva výživným, pravidelne sa stretávajú a ak mu to finančná situácia dovoľuje, prispieva jej aj nad rámec určeného výživného. Súd nesprávne vyhodnotil relevantné hľadiská jeho ako otca z pohľadu jeho zhoršeného zdravotného stavu. Pohľad okresného súdu považuje za skreslený, neúplný a nepreskúmateľný, preto žiadal, aby odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu rodičov písomne vyjadril, doporučil odvolaniu matky vyhovieť a výživné na maloletú zvýšiť primerane finančným možnostiam a schopnostiam otca ako aj veku a potrebám maloletej.

Otec maloletej vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky poukázal na to, že jemu nebolo zvýšená výživné len o sumu 67,02 eura ako uvádza matka v odvolaní, ale až o sumu 78,10 eura, keďže musí splácať nedoplatok na výživnom. Následkom zlého zdravotného stavu bol nútený ukončiť pracovný pomer u zamestnávateľa ku dňu 17.10.2004 a teda došlo tu k podstatnej zmene pomerov, keďže jeho terajší mesačný príjem je 380,- eur netto. Čo sa týka nákladov matky maloletej v jej domácnosti, navrhovateľka naznačuje, že on by sa mal podieľať na nákladoch v súvislosti so starostlivosťou o ročného syna matky maloletej. Doterajšiu stanovenú výšku výživného preto považoval za primeranú a tvrdenia, že nad rámec výživného ničím neprispieva sú nepravdivé, finančne dieťa zabezpečuje v čase, ktorý trávia spoločne, zakúpil jej notebook v hodnote 660,- eur, ktorý využíva pri štúdiu a kúpil jej aj viac mobilných telefónov. V prípade potreby by tiež zabezpečil výmenu za novší model. V čase, keď je s maloletou, usporiadávajú spoločné výlety a sporadicky jej prispieva i vreckovým. Preto navrhol svojmu odvolaniu vyhovieť tak, aby bolo ponechané výživné v pôvodnej výške.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len „OSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, podal ho účastník konania (§ 201 OSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, (§ 202 OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako i konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) OSP), prejednal na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 OSP), po doplnení dokazovania o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch účastníkov a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je dôvodné zmeniť (§ 220 OSP). Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z.).

Predmetom tohto konania vedeného na Okresnom súde Trnava je návrh matky na zvýšenie výživného otca k maloletej V.E., narodenej XX.XX.XXXX od 01.04.2014 na sumu 230,- eur mesačne, pričom súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zvýšil výživné zo sumy 82,99 eura na sumu 150,- eur mesačne a rozhodol o nedoplatku na zročnom výživnom.

V odvolacom konaní sa matka domáha zmeny prvostupňového rozsudku a zvýšenia výživného na sumu 200,- eur mesačne a otec sa svojim odvolaním domáha zamietnutia návrhu na zvýšenie výživného, prípadne by bol schopný platiť výživné 120 eur mesačne.

V odvolacom konaní bolo preto potrebné preskúmať rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti stanovenia rozsahu zvýšeného výživného zo sumy 82,99 eura na sumu 150,- eur mesačne spolu s nedoplatkom na zročnom výživnom.

Vyživovacia povinnosť k dieťaťu zaťažuje oboch rodičov (§ 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine) a trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich, súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Z fiktívnej sumy bude súd vychádzať napríklad vtedy, ak dospeje k záveru, že povinný bezdôvodne zastáva horšie platené miesto, hoci niet prekážok, aby zastával lepšie platené miesto. Bez ohľadu na uvedené súd musí rešpektovať zákonný príkaz a v každom prípade určiť minimálne výživné. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy za mesiac dopredu (§ 76 ods. 1 Zákona o rodine).

Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 OSP rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno zmeniť ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

Z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 29P/23/2007-28 zo dňa 05.10.2007 vyplýva, že s účinnosťou od 17.05.2007 bola otcovi dieťaťa stanovená vyživovacia povinnosť k maloletej v sume 2.500,- Sk - 82,99 eura mesačne. V čase tohto rozhodovania maloletá V. bola žiačkou prvého ročníka základnej školy v E., v škole matka uhrádzala stravné v sume 600,- Sk mesačne, školský klub v sume 200,- Sk mesačne, ďalej náklady na poplatky do ZRPŠ, na školské pomôcky a potreby cca 100,- Sk mesačne. Matka v tom čase žila u svojich rodičov, okrem maloletej V. nemala ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Jej priemerný zárobok u zamestnávateľa T. L. predstavoval za obdobie 8/2006 až 6/2007 priemerne mesačne 14.642,64 Sk, t.j.

486,- eur. Otec maloletej bol aktuálne bez zamestnania, nepoberal žiaden príjem. Pred súdom prvého stupňa sa rodičia na zvýšení výživného dohodli, keďže otec bol ochotný na dieťa od 17.05.2007 platiť zvýšené výživné v sume 2.500,- Sk mesačne.

Od tohto rozhodnutia uplynula dlhá doba a je obsahom spisu i zadováženými listinnými dokladmi jednoznačne preukázané, že nastala výrazná zmena pomerov na strane všetkých účastníkov tohto konania.

Výrazná zmena pomerov nastala predovšetkým u maloletej V., narodenej XX.XX.XXXX, aktuálne dieťa vo veku 15 rokov. V čase pôvodného rozhodovania mala maloletá V. 8 rokov, bola žiačkou prvého ročníka základnej školy, t.č. navštevuje deviaty ročník základnej školy, s čím sú spojené primerané náklady s tým súvisiace a to najmä poplatky do školy, zadováženie potrebných školských pomôcok a potrieb, zabezpečenie stravy, hygienických a iných potrieb pre dieťa. Maloletá je podstatne staršia, ako v čase posledného rozhodnutia, čím sa jej odôvodnené potreby podstatne zvýšili.

Otec sa s maloletou občasne stretáva, najmä na pri príležitosti rôznych sviatkov a poskytuje jej drobné darčeky, či usporiada s ňou výlety.

Výrazná zmena pomerov nastala i na strane matky, ktorej pribudla vyživovacia povinnosť k maloletemu G., narodenému XX.XX.XXXX. Matka je s týmto dieťaťom na materskej dovolenke, poberá príspevok v sume 203,20 eura a žije s partnerom M. I., ktorý má svoj vlastný príjem eura 950 eur, platí výživné na dcéru po 175,- eur mesačne. Náklady na prevádzku domácnosti, ktorú matka s partnerom vedú u jeho starej matky, pozostávajú predovšetkým z nákladov na plyn (32,- eur), vodu (cca 15,- eur), elektriku, telefón pre matku(30,- eur) telefón pre maloletú (10,- eur), internet (10,- eur). V danom prípade možno konštatovať, že na strane matky došlo k poklesu jej príjmu v súvislosti so starostlivosťou o jej ďalšie maloleté dieťa a súčasne jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu synovi.

Výrazná zmena pomerov nastala i na strane otca, ktorý bol v čase posledného rozhodnutie o výživnom nezamestnaný. Otec od 27.05.2013 do 10.10.2014 pracoval u zamestnávateľa Q. M. A., s.r.o., K.. Od 22.10.2014 pracoval u V., s.r.o., E., kde došlo k poklesu jeho príjmu v tej súvislosti, že otec nepoberá cestovné náhrady, ale jeho základný príjem predstavuje jeho mesačná mzda, v novembri 2014 - 444,64 eura, z čoho platí poisťné 41,77 eura. Zmenu zamestnania a tým aj pokles príjmu však otec hodnoverným spôsobom nepreukázal.

U zamestnávateľa Q. M. A., s.r.o., K. otec pracoval so zárobkom 382,- eur a poberal priemerné cestovné náhrady v sume 976,01 eura, spolu v sume 1.358,01 eura. Súd prvého stupňa za rozhodné obdobie (6/2013 - 7/2014) započítal cestovné náhrady v sume bežného zárobku, t.j. 382,- eur, t.j. vychádzal z príjmu otca 764,- eur mesačne. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožnil, nakoľko i predmetné cestovné náhrady predstavujú príjem otca, ktorý bol v rozhodnom období preukázaný a ktorý nebol dôvod nezohľadniť. I keď je potrebné prisvedčiť argumentácii, že tieto finančné prostriedky sú určené na vopred predpokladaný účel, predovšetkým na náklady, ktoré vznikajú v súvislosti s cestou mimo miesta bydliska, kedy otec musí na regeneráciu svojej pracovnej sily vynakladať podstatne vyššie náklady ako ten, kto si ju zabezpečuje vo svojom domove, nebolo možné nezohľadniť tento príjem, keďže bol preukázaný, otec ho v rozhodnom období dosiahol a bol mu reálne vyplatený. Preto odvolací súd pri zisťovaní zárobkových pomerov zohľadnil, že predmetné náhrady sú určené na vopred dohodnutý účel a že zabezpečenie bývania, stravovania, regenerácie pracovnej sily mimo miesta bydliska, najmä v zahraničí si vyžaduje zvýšené náklady s porovnaním s tým, kto pracuje v mieste bydliska. Nemožno ale tento príjem pominúť, bol síce určený na náklady v súvislosti s pracovnou cestou otca (nejde o mzdu), ale i tento príjem zvýšil životnú úroveň otca a aj z hľadiska kritérií potenciality príjmov sa tento príjem podieľal na životnej úrovni otca, na ktorej má právo podieľať sa aj maloletá.

Otec však u tohto zamestnávateľa prestal pracovať, keď pracovný pomer bol ukončený dohodou bez uvedenia dôvodu, pričom ako v odvolaní, tak i na odvolacom pojednávaní poukazoval na svoje

zdravotné dôvody, ktoré ho k takémuto rozhodnutiu priviedli. Uviedol, že v čase, keď uzavrel túto dohodu bol cca 20 dní práceneschopný, bolo potrebné, aby sa podrobil ďalšej liečbe (najmä rehabilitácii). Pritom sám uviedol, že so zamestnávateľom Q. M. A. s.r.o. sa dohodli, dôvod skončenia pracovného pomeru - jeho zdravotné dôvody neboli podkladom na uzavretie tejto dohody, nie sú v nej uvedené a ako on bol spokojný so skončením pracovného pomeru, tak spokojný bol aj zamestnávateľ. Hľadal si preto ďalšie zamestnanie, keď 20.10.2014 u tohto zamestnávateľa skončil a 22.10.2014 nastúpil u nového zamestnávateľa V., s.r.o. E., kde pracoval do 11.02.2014. U tohto zamestnávateľa dosiahol príjem cca 450,- eur mesačne.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu: rovnako prihliadne aj neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie.

Odvolací súd v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia nezohľadnil zníženie príjmu na strane otca maloletej potom, ako skončil pracovný pomer u zamestnávateľa Q. M. A., pretože otec takto uskutočnil bez vážneho dôvodu. Otec uvádzal ako dôvod svojho rozhodnutia zlý zdravotný stav, ktorú okolnosť sa mu nepodarilo relevantným spôsobom preukázať, keďže pracovný pomer skončil dohodou bez toho, aby boli tieto skutočnosti v nej uvedené, alebo aby na jeho strane existoval legitímny zákonný dôvod. Preto treba mať za to, že otec je i naďalej spôsobilý dosiahnuť príjem najmenej 1.358 eur mesačne, keď otec mal výrazne zvýšené náklady na regeneráciu svojej pracovnej sily ako ten, kto si regeneráciu zabezpečuje vo svojom domove, a z tohto príjmu bolo potrebné vychádzať pri určení tohto výživného. Ďalšie zmeny - zníženie zárobku v neprospech otca potom nemohli mať právny význam na toto rozhodovanie o výške výživného.

Z rozvedeného možno uzavrieť, že na strane maloletej V. došlo k výraznej zmene pomerov, keďže táto od posledného rozhodnutia je staršia o viac ako sedem rokov, je dieťaťom vo veku cca 15 rokov, je v období prudkého duševného a telesného rastu, v období dospievania, je v poslednom ročníku základnej školy a nástupom na ďalšie štúdium sa bude pripravovať na svoje budúce povolanie. Náklady na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa tohto veku a týchto záujmov sú nepochybne vysoké, t.j. niekoľkonásobne vyššie ako v čase posledného rozhodnutia a tak niet žiadnej dôvodnej pochybnosti o tom, že odôvodnené potreby maloletej V. výrazne vzrástli a preto nemôže zostať v platnosti pôvodné rozhodnutie, ktoré uvažovalo so stanovením vyživovacej povinnosti v rozsahu 2.500,- Sk (82,99 eura) mesačne a bolo určené pre dieťa vo veku osem rokov.

Výrazná zmena pomerov nastala i na strane matky, ktorá v čase posledného rozhodnutia bola v pracovnom pomere s čistým mesačným príjmom 552,50 eura mesačne. V súčasnosti je na materskej dovolenke, od marca 2014 poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura mesačne, pribudla jej vyživovacia povinnosť k maloletemu G., pričom na toto dieťa i maloletú V. poberá rodinné prídavky mesačne v sume 47,04 eura. Jej partner, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, M. I., narodený XX.XX.XXXX, je zamestnaný v X. G. Z. E. U. A., I. G. O. za rok 2014 s priemerným mesačným zárobkom 950 eur netto, tento má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktorú si plní v sume 175,- eur mesačne.

Výrazná zmena pomerov však nastala i na strane otca, ktorý bol v čase posledného rozhodnutia nezamestnaný. Aktuálne v priebehu tohto konania bol riadne zamestnaný a u zamestnávateľa Q. M. A. dosiahol príjem, z ktorého odvolací súd vychádzal pri stanovení výživného v sume najmenej 1.358 eur mesačne netto, otec však mal okrem bežných potrieb výrazne zvýšené náklady na regeneráciu svojej pracovnej sily. Tohto príjmu sa otec bez vážneho dôvodu svojvoľne vzdal, keďže s týmto zamestnávateľom uzavrel dohodu o skončení pracovného pomeru bez toho, aby k tomu mal legitímne

dôvody. Argumentácia otca, že bol práceneschopný a musel sa ďalej liečiť je nevieryhodná, nebola zavedená do dohody o skončení pracovného pomeru a ak mal otec akékoľvek zdravotné problémy, mal ich primeraným spôsobom riešiť. Nadväzne na skončenie pracovného pomeru u tohto zamestnávateľa bezprostredne otec nastúpil k novému zamestnávateľovi, u tohto však pracoval s podstatne nižším zárobkom, resp. bez cestovných náhrad, preto jeho príjem bol podstatne nižší. I tento pracovný pomer však otec ukončil a v súčasnosti je bez pracovného pomeru, ako sám uviedol, je dobrovoľne nezamestnaný a hľadá si iné vhodné zamestnanie. Nechce pracovať ako vodič kamiónu, ale ako kuchár - čašník, v ktorom odbore sa vyučil.

S poukazom odôvodnenej potreby maloletej V. a na pomery matky je nepochybné, že ťažisko vyživovacej povinnosti v súdenom prípade zaťažuje otca, ktorý má maloletú V. ako svoje jediné dieťa, maloletá je v období dospievania, v období prudkého duševného a telesného rastu, je na výživu svojich rodičov odkázaná a preto otec, t.j. ten, ktorý nemá dieťa v svojej bezprostrednej starostlivosti, ktorý nezabezpečuje jej denno-denné potreby, je povinný prispievať na maloletú výživným zohľadňujúcim relevantné zákonné kritériá pre stanovenie jeho výšky. Ťažisko vyživovacej povinnosti je teda na otcovi, ktorého zárobkové, majetkové, ako i osobné pomery umožňujú, aby prispieval na dieťa výživným v sume 180,- eur mesačne (6 eur denne), keď odvolací súd zohľadnil relevantnú časť cestovných náhrad, ktoré otec u tohto zamestnávateľa dosiahol, pretože síce nešlo o mzdu, ale o príjem, ktorý sa významne podieľal na životnej úrovni rodiča. Otec v odvolacom konaní nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by boli dôvodom pre zmenu jeho zamestnávateľa a zníženie jeho zárobkových možností a schopností. I samotná skutočnosť, že v súčasnosti je otec bez zamestnania, bez príjmu, je ale dobrovoľne nezamestnaný, svedčí o tom, že je v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si prostriedky na živobytie a teda v zodpovedajúcom rozsahu i na živobytie maloletej V., keďže maloletá je na jeho výživu odkázaná. Tieto závery odvolací súd viedli k tomu, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletej s účinnosťou od podania návrhu 04.04.2014 zvýšil na sumu 180,- eur mesačne, čím došlo k zmene posledného rozhodnutia o výživnom.

S prihliadnutím k tejto skutočnosti potom bolo potrebné rozhodnúť i o nedoplatku na zročnom výživnom za čas od 04.04.2014 doposiaľ, keď za sledované obdobie otec platil výživné v pôvodnej výške, iba dva letné mesiace zaplatil výživné v sume 100,- eur, t.j. za sporné obdobie otec zaplatil na výživu maloletej 855,62 eura (74,69 v mesiaci apríl 2014, 2x po 100,- eur plus 7x 82,99 eura), pričom však pri sume 180,- eur mesačne mal zaplatiť 1.862,- eur (aliquotná časť za mesiac apríl 2014 a za 8 mesiacov 2014 a dva mesiace roku 2015) a po odpočítaní sumy zaplateného výživného tak k úhrade zostáva 1.006,38, ktoré otec zaplatí v splátkach.

Povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom je odôvodnená jeho zvýšením s účinnosťou od podania návrhu 04.04.2014 a vyplýva z ustanovenia § 65 a nasl. Zákona o rodine a § 160 OSP.

O trovách tohto konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a), § 224 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.